

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9

IČ: 66001536; web: www.caoh.cz

Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Zasláno na email: Berenika.Pestova@mzp.cz;
Vladimir.Mana@mzp.cz; Hana.Nenutilova@mzp.cz ;
Libor.Dvorak@mzp.cz ; Jaromir.Manhart@mzp.cz ;
Jan.Marsak@mzp.cz ; Stepan.Jakl@mzp.cz ;
Vojtech.Pilnacek@mzp.cz ; Kristyna.Husakova@mzp.cz;

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2016/ICP-644

Místo a datum: Praha: 15.4.2016

Věc: **Stanovisko UZS a ČAOH ke znění návrhu vyhlášky o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu po vypořádání připomínek – zejména k části týkající se problematiky výhřevnosti**

Vážení,

k verzi návrhu vyhlášky o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu ve verzi projednávané dne 11.4.2016 na MŽP a k projednávaným připomínkám a návrhu jejich vypořádání zaujímá **Unie zaměstnavatelských svazů a Česká asociace odpadového hospodářství** následující stanovisko:

Navrhované znění novely vyhlášky č. 294/2005 Sb. v aktuální fázi vypořádání připomínek:

Příloha č. 4

Podmínky, které musejí splňovat odpady ukládané na skládky

11. Výstup z úpravy směsných komunálních odpadů může být ukládán na skládku, pouze pokud jeho výhřevnost nepřekročí hodnotu 4 000 kJ/kg. Tento parametr je kritickým ukazatelem, který se v případě opakovaných dodávek sleduje s četností podle tabulky č. 4.4.

Tabulka č 4.4.

***Roční produkce odpadu Četnost kontrol
nebo výstupu***

0 - 1000 t 2 x za rok*
1001 - 5000 t 4 x za rok*
5001 a více t 12 x za rok*

1) **MŽP samo v rámci vnějšího připomínkového řízení nenavrhovalo žádnou úpravu dlouhodobě platného omezujícího parametru výhřevnosti, který dlouhodobě platí ve výši 8000 kJ/kg.**

- V návrhu novely vyhlášky č. 294/2005 Sb., který MŽP poslalo do mezirezortního připomínkového řízení, se pouze do přílohy č. 4 vkládal bod 11.:

„11. Výstup z úpravy směsných komunálních odpadů obsahující biologicky rozložitelnou složku může být ukládán na skládku pouze pokud

a) je prokázáno, že nemá nebezpečnou vlastnost infekčnost, a

b) jeho výhřevnost nepřekročí hodnotu 8 000 kJ/kg.“

- U výstupů ze zařízení pro mechanicko-biologickou úpravu odpadů, kterým je stabilizovaný bioodpad, byla hodnota výhřevnosti 8 000 kJ/kg ve vyhlášce stanovena dlouhodobě již před tímto návrhem novely (příloha č.4 bod 7. písm. f) platného znění vyhlášky).

2) **MŽP v tomto zásadním parametru překvapivě vyhovělo poměrně extrémní připomínce na snížení o 50 % – takto zásadní změnu je však třeba znovu zaslat do vnějšího připomínkového řízení. Podobný názor ohledně nutnosti opětovného zaslání do MPŘ v obecné rovině zastává i ministerstvo průmyslu a obchodu (viz jeho připomínky).**

V rámci vypořádání připomínek MŽP v příloze č. 4 v bodě 11. mj. **snížilo o polovinu hodnotu výhřevnosti** výstupu z úpravy směsných komunálních odpadů, která je kritickým parametrem pro možné ukládání odpadu na skládky. **Zásadně nesouhlasíme s postupem MŽP, které na závěr vypořádacího procesu a bez dostatečného ústního projednání takto zásadního bodu, změnilo text návrhu, který by měl významné a neočekávané dopady na oblast odpadového hospodářství.** Tento postup naprosto popírá principy připomínkového řízení, předkladatel mění parametry návrhu v rozporu s objektivním očekáváním a v rozporu s předchozím opakovaným veřejným prohlášením MŽP, že tyto parametry budou řešeny v rámci nového zákona o odpadech a prováděcích právních předpisů, které budou k tomuto zákonu připravovány.

Ve vypořádací tabulce MŽP pouze bez dalšího uvedlo, že jsou akceptovány připomínky Teplárenského sdružení ČR, HKCR, SPCR (velmi podobně znějící připomínky).

Tato změna je problematická zejména z následujících důvodů:

- Snížení výhřevnosti z hodnoty 8 000 kJ/kg na pouhé 4 000 kJ/kg.
 - Důvodová zpráva neobsahuje dostatečné zdůvodnění takto zásadní změny.
 - Změna nemá žádné opodstatnění v hierarchii nakládání s odpady.
 - Neexistuje vyhodnocení ekonomických dopadů.
 - Nebyly vzaty v úvahu připravené projekty na technologie úpravy SKO, které jsou nyní v různých fázích přípravy a schvalování a s nimiž je počítáno jak v rámci schváleného POH ČR, tak v rámci schválených POH krajů.
 - Nebyla dána možnost dalším subjektů se k takto radikální změně vyjádřit v rámci vnějšího připomínkového řízení.
- 3) **MŽP stanovuje zásadní omezující podmínky k odpadu, který je energeticky nevyužitelný. Věcný důvod není známý.**
- Odpad s parametrem výhřevnosti v hodnotě 4 000 kJ/kg je **odpadem, který již nesplňuje podmínky pro podřazení pod energetické využití odpadu.** V případě méně výhřevného odpadu je třeba dodávat do palivové směsi přídatné palivo s vyšší výhřevností (plyn, biomasu, apod.).
 - **Při nízké hodnotě výhřevnosti 4 000 kJ/kg nelze již hovořit o tom, že by se jednalo o odpady, které jsou energeticky využitelné pod kódem R1 ve smyslu § 23 a přílohy č. 12 zákona o odpadech.**

- Vzorec pro výpočet požadované energetické účinnosti v příloze č. 12 zákona o odpadech se **podle znění této přílohy použije „v souladu s referenčním dokumentem o nejlepších dostupných technikách pro spalování odpadů“**. A v tomto referenčním dokumentu (WI BREF - Reference Document on the Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006) **jsou na straně 82 uvedeny čisté hodnoty výhřevnosti u směsného komunálního odpadu 6.3 až 10.5 GJ/t. Stejně tak u následujících metod pro výpočet výhřevnosti je počítáno s minimální čistou výhřevností 8 MJ/kg.** (Cílem BREF je odrážet výměnu informací o nejlepších dostupných technikách (BAT) na národní i evropské úrovni a poskytovat referenční údaje pro potřeby povolovacích orgánů při stanovování podmínek povolení.)

4) Razantní úprava parametru nerespektuje princip technologické neutrality

- S nízkou hodnotou výhřevnosti 4 000 kJ/kg, kterou chce MŽP stanovit novelou vyhlášky, proto **nelze souhlasit, neboť tento postup neodklání energeticky využitelné odpady od skládkování, ale pouze bezdůvodně upřednostňuje jeden způsob odstranění odpadů před druhým.**
- Přičemž odstraňování odpadů je až na posledním stupni hierarchie nakládání s odpady.
- **Není jasné, proč MŽP takto upřednostňuje formu odstranění odpadů spalováním v době, kdy EU hledá cesty k využití odpadu jako zdroje surovin v souladu s principy oběhového hospodářství.**
- Zde navíc zdůrazňujeme, že **u skládek je oproti odstranění odpadů formou pouhého spálení s nutností nemalého přídavku energie, alespoň získávána energie z jímaného skládkového plynu, který patří mezi podporované obnovitelné zdroje energie** (citace ze Zákona č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů:

- § 1 odst. (2) Účelem tohoto zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí a) **podpořit využití obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoučinné kombinované výroby elektřiny a tepla,**

-§ 2 Základní pojmy - Pro účely tohoto zákona se rozumí a) obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, **energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu,**

- Provozovatelé technologií na třídění odpadů budou v podmínkách ČR, s odkazem na bod č. 6 tohoto stanoviska, **výrazně konkurenčně znevýhodněni před provozovateli stejných technologií v zahraničí,** kde mají předmětný parametr nastaven na odborně zdůvodnitelné hodnotě.
- Dále k tomuto také v bodě 8 a 9

5) Neakceptovatelná doba legisvakance

- Dále se pozastavujeme nad skutečností, že MŽP považovalo za nezbytné stanovit novelou v § 21 odst. 7 zákona o odpadech, že na skládky je od roku 2024 zakázáno ukládat směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené prováděcím právním předpisem. **S tím, že je třeba dostatečné doby k tomu, aby se na tuto zásadní změnu připravily subjekty v odpadovém hospodářství.**
- Následně však MŽP v rámci **pouhého vypořádání** připomínkového řízení provede **zásadní odklon výstupu z úpravy směsného komunálního odpadu od skládkování směrem k odstraňování spalováním, a to pouze na úrovni prováděcí vyhlášky a bez možnosti takto zásadní změnu efektivně připomínkovat.**
- **Novela prováděcí vyhlášky má nabýt účinnosti již 1. května 2016, což je v případě takto zásadní změny zcela v rozporu s principem právní jistoty adresáta právních norem.** Ústavní soud ve své ustálené judikatuře mnohokrát konstatoval, že ke znakům právního státu a mezi jeho základní principy neoddelitelně patří také zásada právní jistoty, přičemž její nezbytnou součástí je předvídatelnost práva.
- **Takovýto postup je nutné hodnotit jako neakceptovatelný.**

6) **ČR by měla tento parametr prakticky nejpřísnější z EU. Není zřejmé, proč je to nutné.**

- V této souvislosti zdůrazňujeme, že podle dostupných informací nemá zákaz skládkování pro takto nízkou hodnotu výhřevnosti žádná z členských zemí EU.
- Česká republika by tak měla nejpřísnější právní úpravu, která nevyplývá z požadavků EU a **kteřá by zřetelně upřednostňovala způsob odstraňování odpadu jeho spálením**.
- **Škála parametru výhřevnosti** (u členských států EU, které ve svých právních úpravách takový parametr zvolily) **se pohybuje od hodnoty výhřevnosti 6 MJ/kg** např. Německo, Finsko, až po Itálii, která má zákaz skládkování pro spalitelný odpad s výhřevností nad 13 MJ/kg.

Polsko	6 MJ/kg
Německo	6 MJ/kg, parametr stability AT 4 na hodnotě 10
Finsko	6 MJ/kg - hodnota pro fluidní i roštové kotle je zcela hraniční hodnota pro splnění účinnosti 65 % (energetické využití odpadů.)
Rakousko	6,6 MJ/kg + AT4
Itálie	13 MJ/kg

- K otázce **výhřevnost x spalné teplo**. V naprosté většině dosavadních dokumentů odpadového hospodářství v ČR je **využíván pojem výhřevnost**. Byla prověřena legislativa okolních států, kde v rovněž naprosté většině využívají parametr výhřevnosti. Níže je uveden příklad z německého zákona - speciálně pro účel tohoto připomínkování jsme zajistili certifikovaný soudní překlad z německého jazyka, který jednoznačně hovoří o tom, že je používán parametr výhřevnost a nikoli parametr spalné teplo. Toto nám bylo opakovaně potvrzeno i v konkrétních zahraničních energetických zdrojích (např. spalovna Lauta – viz níže). Soudní překlad jsme nechali právně vyložit uznávanou advokátní kanceláří, opět se stejným výsledkem – používána je výhřevnost nikoli spalné teplo.
- Podle § 7 odst. 2 německé legislativy upravující oběhové hospodářství - Verordnung über Deponien und Langzeitlager (Deponieverordnung – DepV) (nařízení o skládkách) z 27. dubna 2009 (BGBl. I S. 900) říká následující (*Nariadenie o skládkách v plném rozsahu v původním znění a rovněž úředně ověřený překlad ustanovení § 7 odst. 2 přikládáme jako přílohu k tomuto dopisu. Originály soudního překladu případně právního stanoviska jsme schopni dodat následně.*):

Český překlad § 7 odst. 2 DepV :

Následující odpady nesmí být uloženy na skládku třídy:

1. Odpady uvedené v odstavci 1. pod čísly 1, 3 až 6,
2. biologicky rozložitelné odpady,
3. odpady s **výhřevností (Ho) větší než 6000 kJ na kilogram sušiny (DM)**, ledaže by příslušný orgán povolil vyšší výhřevnost, protože
 - a) protože obsahují základní organický uhlík, anorganické látky, nebo v důsledku reakčního procesu destilačních zbytků, které mají celkový obsah rozpuštěných pevných látek v přesahující 10,000 miligramů na litr ve vypouštěných vodách podle přílohy 4, bod 3.2.1.1 mající rozpuštěné pevné látky v přesahující 10,000 miligramů na litr, a je prokázatelné, že žádné jiné nakládání není technicky možné nebo ekonomicky rozumné nebo
 - b) odpady jsou kontaminovány těžkými kovy Iontoměničové pryskyčice z čištění pitné vody nebo Odpady obsahující rtuť nebo
 - c) odpady, kdy je jejich ukládání na skládku třídy IV nejšetrnější způsob vůči životnímu prostředí,

Sušina odpadu = 100% hmoty, 0% vody

Je-li v SKO 30% vody (obvyklá úroveň), tj. sušina 70%, pak splnění podmínky u SKO by znamenalo $6000/0,7 = 8570$ KJ/kg SKO při 70% sušině (30% vlhkosti).

Příklad finské spalovny LAUTA: Takto se tím řídí při spalování SKO např. roštová spalovna LAUTA, kde byla tato skutečnost i aktuálně osobně ověřena. Požadují minimální výhřevnost SKO 9,5 MJ/kg. Důkaz : <http://www.t-a-lauta.de/kundeninfo/annahmebedingungen.html>

Annahmegrenzwerte

Von der Annahme zur thermischen Behandlung sind alle Abfälle ausgeschlossen, die wegen ihres hohen Gehaltes an Schadstoffen den Betrieb der Thermischen Abfallbehandlungsanlage Lauta in technischer bzw. genehmigungsrechtlicher Hinsicht gefährden.

Es gelten folgende, auf Originalsubstanz bezogene **Maximalwerte**:

Wassergehalt		< 40 Gew.-%
Aschegehalt		< 25 Gew.-%
Schwefel (S)		< 0,5 Gew.-%
Halogenorganische Stoffe berechnet als Chlor (Cl)		< 1,0 Gew.-%
Fluor (F)		< 0,025 Gew.-%
Cadmium (Cd), Thallium (Tl)	∑	< 0,004 Gew.-%
Antimon (Sb), Arsen (As), Blei (Pb), Kupfer (Cu), Zinn (Sn), Nickel (Ni), Chrom (Cr), Cobalt (Co), Mangan (Mn), Vanadium (V)	∑	< 7.000 mg/kg
Quecksilber (Hg)		< 7 mg/kg
Polychlorierte Biphenyle (PCB)		< 50 mg/kg
Pentachlorphenol (PCP)		< 50 mg/kg
Der Richtwert für den Heizwert (Hu) beträgt		ca. 9.500 kJ/kg

Für Abfälle, bei denen Analysenpflicht besteht (Zertifikat Entsorgungsfachbetrieb), ist die Einhaltung dieser Grenzwerte mittels Prüfbericht eines akkreditierten Labors vor der ersten Anlieferung des jeweiligen Abfalls der TAL nachzuweisen.

Die Grundvoraussetzungen für die Annahme von Abfällen in der T. A. Lauta sind der Abschluss eines entsprechenden Entsorgungsvertrages und eine schriftliche Annahmeerklärung der TAL für den jeweiligen Abfall. Vorrangig sollen dafür die Formulare gemäß Nachweisverordnung (NachwV) genutzt werden.

7) S ohledem na shora uvedené, zcela zásadním způsobem nesouhlasíme se zavedením parametru výhřevnosti novelou vyhlášky č. 294/2005 Sb. v hodnotě nižší než 6000 kJ/kg.

Jako odborně zdůvodnitelnou hodnotu tohoto parametru vnímáme hodnotu mezi 6000 -8000 kJ/kg. Pokud by kroky novelizace předpisu pokračovaly v tomto bodě k hodnotám nižším než 6000 kJ/kg, využijeme veškeré právní a odborné možnosti, aby takovýto závažný legislativní omyl v ČR nebyl přijat.

8) POH ČR a POH krajů – zásadní změna legislativních podmínek po schválení strategických materiálů - Většina POH krajů má MBU a MFU zahrnuto ve své strategii. Pokud tyto projekty nebude možné nově realizovat s ohledem na zcela neočekávaný vývoj parametru výhřevnosti pod hranici standardně využívanou v legislative EU (6 000 - 8000 kJ/kg), může mít ČR problém s plněním nových evropských odpadových cílů z balíčku oběhového hospodářství. Projekty technologického třídění komunálních odpadů nebude možné dokončit, neboť jejich investorům byly na poslední chvíli změněny podmínky před finální realizací již připravených a schvalovaných projektů. Reálný stav potom bude takový, že ČR si schválila koncepční a strategické materiály, které nelze s ohledem na náhlé a překvapivé extrémní nastavení prováděcích předpisů finalizovat a spustit do provozu.

9) Eliminace projektů technologického třídění KO - Pokud bude vyhláška přijata v aktuálně navrhovaném znění, pak zcela eliminuje možnost smysluplné realizace projektů MBÚ a podobných moderních třídících technologií.

Chceme však věřit tomu, že cílem aktuálního postoje MŽP není legislativně co nejvíce eliminovat možnost realizace těchto projektů, se kterými se v mnoha krajích počítá a které jsou v desítkách stavěny v okolních zemích. Tyto projekty byly v technické části dimenzovány na standardní podmínky v ČR a EU a počítaly tedy s legislativní hranicí pro parametr výhřevnosti 6000 kJ/kg (v současné době česká legislativa obsahovala/obsahuje hodnotu 8000 kJ/kg). Do přípravy těchto projektů již bylo investováno velké množství prostředků. Pokud by MŽP chtělo nyní tímto parametrem, a navíc pouze ve vyhláše, takto zásadně změnit nastavení podnikatelského prostředí, pak budeme nuceni i ve vztahu k tomuto aspektu podniknout veškeré právní kroky na ochranu investic. S ohledem na připomínková místa, která vůči MŽP tuto razantní změnu navrhla, a kterým MŽP v této věci zcela vyhovělo, se můžeme jen domnívat, že změna má preferovat technologii spalování odpadů, před jeho materiálovým využitím a před zpracováním odpadů v třídících technologiích. Takovýto postoj bychom vnímali jako neakceptovatelný.

- 10) Uvedenou argumentaci k parametru výhřevnosti je možné v brzké době doplnit o další odborné podklady, které jak věříme, budou dostatečným a plně respektovaným souborem faktů prokazujících skutečnost, že nastavení parametru výhřevnosti by v rámci české odpadové legislativy nemělo být nižší než je hodnota 6 000 kJ/kg. S ohledem na skutečnost, že MŽP v této věci není v žádném případě tlačeno k rychlému vydání změny vyhlášky v tomto parametru, žádáme MŽP, aby nám vyhovělo v možnosti předložit dostatečné odborné zdůvodnění před dalšími legislativními kroky při schvalování této vyhlášky.
- 11) **Závěrem tohoto přípisu rovněž v obecné rovině odkazujeme na naše předchozí připomínky k novelizaci vyhlášky č. 294/2005 Sb., včetně dopisů ostatních stran, které vůči MŽP jednoznačně vyjádřily svůj nesouhlas s takto široce pojatou novelizací této vyhlášky a s postupem, který byl v tomto případě zvolen.** (dopis ČAOH ze dne 21. 1. 2016, č.j. 2016/ICP-633, *Stanovisko k novelizaci vyhlášky č. 294/2005 Sb.*; dopis ČAOH ze dne 18. 3. 2016, č.j. 2016/ICP642, *Stanovisko UZS a ČAOH ke znění návrhu vyhlášky o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu po vypořádání připomínek*; dopis Svazu sléváren České republiky ze dne 25. 1. 2016; dopis Svazu průmyslu a dopravy ze dne 12. 1. 2016; dopis Hutnictví železa, a.s. ze dne 21. 01. 2016, č.j. 5/3/2016)

Děkujeme, s pozdravem.

Bc. Vít Jásek
výkonný ředitel
Unie zaměstnavatelských svazů ČR

Ing. Petr Havelka
výkonný ředitel
Česká asociace odpadového hospodářství

Přílohy (celkem 6):

- Certifikovaný překlad soudního tlumočníka k předmětnému ustanovení německého zákona
- dopis ČAOH ze dne 21. 1. 2016, č.j. 2016/ICP-633, *Stanovisko k novelizaci vyhlášky č. 294/2005 Sb.*;

- dopis ČAOH ze dne 18. 3. 2016, č.j. 2016/ICP642, *Stanovisko UZS a ČAOH ke znění návrhu vyhlášky o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu po vypořádání připomínek;*
- dopis Svazu sléváren České republiky ze dne 25. 1. 2016;
- dopis Svazu průmyslu a dopravy ze dne 12. 1. 2016;
- dopis Hutnictví železa, a.s. ze dne 21. 01. 2016, č.j. 5/3/2016